

Chambre des Représentants

Kamer der Volksvertegenwoordigers

20 NOVEMBRE 1951.

PROPOSITION DE LOI

portant organisation
de la pension des travailleurs indépendants.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS.

L'épargne est un souci primordial du travailleur indépendant. Il n'en a pas le monopole; mais, affrontant plus librement le risque, il est normal qu'il soit également le plus porté à la prévoyance. Au surplus, c'est le plus souvent à l'avenir des siens qu'il pense; il veut perpétuer dans sa famille les conditions matérielles qui sauvegarderont son indépendance.

Il a fallu notre époque pour réduire l'admirable vertu d'épargne à n'être plus que le souci de ses propres vieux jours. Bien plus, les travailleurs indépendants constatent aujourd'hui que seule la loi, peut assurer leur pension.

Les causes de cette évolution sont bien connues. La première c'est l'instabilité économique et surtout monétaire qui a rendu pratiquement irréalisable une épargne personnelle suffisamment efficace. Il est encore possible au travailleur indépendant d'exercer la vertu d'épargne. Il ne lui est plus possible dans de très nombreux cas de maintenir à cette épargne, une valeur réelle suffisante pour lui éviter le risque de tomber dans ses vieux jours, dans la misère et à la charge de sa famille ou de la collectivité.

Ceci étant posé, il apparaît que seul un effort collectif assurera aux travailleurs indépendants la possibilité de constituer une épargne qui gardera définitivement son pouvoir d'achat.

Cette idée du maintien d'une sorte de valeur « or » aux sommes mises en réserves pour la vieillesse est celle qui domine tout le projet actuel.

Nous estimons en effet que la cause principale des difficultés que rencontrent actuellement les travailleurs indépendants réside précisément dans les dévaluations monétaires successives qui ne sont d'ailleurs elles-mêmes que la conséquence des désordres économiques et financiers que nous avons connus et qui subsistent encore beaucoup trop.

20 NOVEMBER 1951.

WETSVOORSTEL

tot regeling
van het pensioen der zelfstandige arbeiders.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Sparen is een grote zorg voor de zelfstandige arbeider. Die vaststelling geldt niet voor hen alleen, maar daar hij vrijer de risico's trotseert, is het ook normaal dat hij het meest te vinden is voor voorzorg. Bovendien denkt hij daarbij meestal aan de toekomst van de zijnen; hij wenst voor zijn gezin de materiële toestand te bestendigen, die er de onafhankelijkheid van zal vrijwaren.

Thans is het zover gekomen dat de bewonderenswaardige deugd van spaarzaamheid nog slechts een zorg is voor de eigen levensavond. Wat meer is, de zelfstandige arbeiders stellen thans vast dat enkel door een wet hun pensioen kan gewaarborgd worden.

De oorzaken dezer evolutie zijn algemeen bekend. Voor eerst is daar de economische en vooral de monetaire onstandvastigheid, die het praktisch onmogelijk heeft gemaakt persoonlijk te sparen met een bevredigend resultaat. Het is de zelfstandige arbeider nog mogelijk zijn spaarzin in praktijk te brengen. Het is hem in zeer vele gevallen niet meer mogelijk de werkelijke waarde van zijn spaargeld op het vereiste niveau te houden, om te voorkomen dat hij in zijn oude dag armoede zou lijden en ten laste zou vallen van zijn familie of van de gemeenschap.

Uit wat voorafgaat blijkt, dat alleen een gezamenlijke inspanning in staat is aan de zelfstandige arbeiders de mogelijkheid te waarborgen een zeker bedrag te sparen dat definitief zijn koopkracht behoudt.

Juist deze gedachte om aan de sommen, die met het oog op de ouderdom worden terzijde gelegd, een soort « goudwaarde » te waarborgen, ligt aan de basis van gans dit voorstel.

Wij zijn inderdaad van oordeel dat de voornaamste oorzaak van de moeilijkheden, waarop de zelfstandige arbeiders thans stuiten, juist ligt in de opeenvolgende muntdevaluaties, die trouwens zelf slechts een gevolg zijn van de economische en financiële wanorde die wij hebben gekend, en waarvan nog te veel sporen overblijven.

G.

Bien entendu, la solution idéale serait de remédier à ce désordre économique et financier; mais, à côté de déficiences nationales, il y a des causes internationales. Ce n'est pas encore aujourd'hui qu'on pourra donner la certitude à tous ceux qui travaillent à leur compte, que dans l'avenir les sommes qu'ils peuvent épargner ne subiront aucune dévaluation. Il faut dans un esprit pratique, constater le mal et, sans renoncer à y porter remède, prendre néanmoins les mesures qui mettront à l'abri de ses conséquences le plus grand nombre possible de citoyens.

La seconde cause de difficultés dans l'assurance de nos vieux jours, c'est l'accroissement de la longévité humaine.

Les tables de mortalité nous promettent une longue vieillesse; nous devons tâcher de la rendre heureuse.

Par contre les possibilités de vie lucrative ont fortement diminué pour les vieillards des temps modernes. Les problèmes techniques et la concurrence les entraînent à devoir cesser leur activité professionnelle alors que, dans le passé, peut-être ils auraient pu la poursuivre jusqu'à leurs derniers jours.

* * *

Les dangers auxquels la présente proposition a pour but de parer, indiquent immédiatement que le système de pension qu'elle propose ne peut se baser sur le principe de la capitalisation, qui a l'inconvénient d'exposer les fonds mis en réserve à tous les inconvénients des fluctuations monétaires.

C'est donc le système de la répartition qui s'impose. Mais ce système se base sur la possibilité de mettre en comparaison un nombre déterminé de personnes qui versent des cotisations et un nombre également déterminé de personnes qui bénéficient d'une pension. Il appelle ce principe de l'obligation sans laquelle il n'est possible de faire aucune espèce de prévision.

La présente proposition limite au strict minimum les versements qui sont rendus obligatoires. Le régime proposé n'entend pas se substituer complètement à l'épargne librement réalisée. Il tend seulement à assurer en toute hypothèse un minimum vital aux vieux travailleurs indépendants. D'autre part, il prévoit que par le système de l'assujettissement obligatoire à ce versement minimum, l'effort de solidarité nécessaire soit accompli par toutes les personnes actives en faveur de toutes les personnes pensionnées de manière à assurer efficacement à celles-ci la sécurité de leurs vieux jours.

Ce qui est obligatoire correspondra donc à l'acceptation de cet effort de solidarité. Tous le reste du système est dominé par le principe de la libre épargne personnelle et de la libre organisation de cette épargne par les intéressés eux-mêmes.

Solidarité.

Nous n'avons pas voulu que la part correspondant à cet effort de solidarité soit versée séparément. Nous avons estimé que si cet effort devait nécessairement aboutir à une obligation, il fallait cependant éviter qu'il fût considéré comme une sorte d'impôt supplémentaire. C'est pourquoi nous n'avons pas établi de distinction entre une cotisation payée pour les autres et une cotisation payée pour nous-mêmes. C'est pourquoi encore nous voulons que l'organisation du système soit laissée aux mains d'organismes libres, interprofessionnels et régionaux.

De ideale oplossing zou er natuurlijk in bestaan aan deze economische en financiële wanorde een einde te maken, maar er zijn, naast de nationale tekortkomingen, ook internationale oorzaken. Het ogenblik is nog niet gekomen, waarop aan allen die voor eigen rekening werken de verzekering zal kunnen gegeven worden, dat voortaan de sommen, die ze zouden sparen, geen waardevermindering zullen ondergaan. Het past met praktische zin het kwaad te constateren en, zonder de bestrijding er van te verzaken, niettemin de maatregelen te nemen die geschikt blijken om het grootst mogelijk aantal burgers tegen zijn gevolgen te beschermen.

De tweede oorzaak van de moeilijkheden, die de zorg voor de oude dag ons oplevert, is de verlenging van de duur van het menselijk leven. Te oordelen naar de sterftetabellen mogen we rekenen op een hoge ouderdom; wij moeten trachten er een gelukkige levensavond van te maken.

Anderzijds, zijn de mogelijkheden tot winstbejag sterk verminderd voor de oude lieden van de moderne tijd. Ingevolge de technische problemen en de mededinging, zijn zij verplicht hun beroepsbedrijvigheid stop te zetten, terwijl zij deze, in het verleden, wellicht hadden kunnen voortzetten tot hun laatste levensdagen.

* * *

Uit de gevaren die dit voorstel wil voorkomen blijkt onmiddellijk dat het hier voorgestelde pensioenstelsel niet mag steunen op het beginsel der kapitalisatie, die het nadeel oplevert dat de ter zijde gelegde fondsen worden blootgesteld aan al de nadelige gevolgen van de munt-schommelingen.

Het stelsel van de omslag dringt zich dus op. Het steunt echter op de mogelijkheid om een vergelijking te maken tussen een bepaald aantal personen die bijdragen storten en een bepaald aantal die een pensioen genieten. Het eist het beginsel der verplichting zonder hetwelk hoegenaamd geen raming mogelijk is.

In dit voorstel worden de verplicht gemaakte stortingen tot een uiterst minimum beperkt. De voorgestelde regeling wil niet volledig in de plaats treden van het vrijwillig sparen. Het strekt er slechts toe, in ieder geval, aan de bejaarde zelfstandige arbeiders een levensminimum te verzekeren. Anderzijds, wordt voorzien, dank zij het stelsel van de verplichte betaling van die minimumstorting, dat de nodige inspanning van solidariteit geleverd wordt door alle actieve personen ten voordele van alle gepensioneerden, ten einde aan laatstgenoemden een veilige oude dag te waarborgen.

Wat verplicht is stemt dus overeen met de aanvaarding van die inspanning van solidariteit. Al het overige van het stelsel wordt beheerst door het beginsel van het vrijwillig individueel sparen en door de vrijwillige inrichting van dat spaarwezen door de belanghebbenden zelf.

Solidariteit.

Wij hebben niet gewild dat het gedeelte overeenstemmend met die inspanning van solidariteit afzonderlijk zou gestort worden. Wij hebben gemeend, alhoewel die inspanning noodzakelijk moet uitgroeien tot een verplichting, dat men nochtans moet vermijden, dat zij zou beschouwd worden als een soort bijbelasting. Daarom hebben wij geen onderscheid gemaakt tussen een bijdrage betaald voor de anderen en een bijdrage betaald voor ons zelf. Daarom ook wensen wij dat de inrichting van het stelsel zou worden overgelaten aan vrije, interprofessionele en gewestelijke organismen.

Sauvegarde de l'épargne personnelle libre.

Par un système de points qui sera développé plus loin, les intéressés peuvent, au delà des minima, effectuer des versements supplémentaires et surtout ils peuvent les effectuer à l'époque de leur choix. Ce dispositif revêt donc une particulière souplesse. Il respecte au sein des C. M. l'infinie variété des conditions individuelles. Il s'adapte aux fluctuations des fortunes.

Libre administration du régime.

La liberté que nous défendons à l'échelon individuel, nous voulons la maintenir aussi au sein du groupe social qui organise la pension de ses membres. Ici comme partout ailleurs, il importe en effet de ne pas charger l'Etat de l'exécution de tâches que les communautés inférieures peuvent remplir elles-mêmes. C'est d'autant plus important dans cette matière de pension que des sommes importantes vont être perçues. Il est essentiel que ces fonds appartenant aux travailleurs indépendants soient administrés et répartis par eux-mêmes. Ce sont gens d'affaires qui savent gérer leurs biens. Il est non moins essentiel que ces fonds restent affectés au but que leur ont assigné ceux qui les ont versés, qu'ils ne soient pas noyés dans l'ensemble du trésor public et soumis aux vicissitudes inhérentes aux grosses administrations d'Etat. Il incombe à l'Etat de contrôler le système et d'en garantir le bon fonctionnement contre les aléas exceptionnels qui échappent à la responsabilité de ceux qui sont chargés de sa gestion.

Nous savons bien que maintenir l'administration d'un système de pension aux mains des caisses libres régionales peut entraîner certaines complications au regard d'un système centralisé et étatisé. Une certaine complexité est la rançon de la liberté. La grande tentation de notre époque est précisément de se laisser entraîner à des simplifications qui satisfont notre goût de la logique, mais hélas font le plus souvent bon marché de la diversité du réel et en fin de compte nous briment et nous asservissent.

De plus, par le système préconisé on réalisera immédiatement la décentralisation que les promoteurs de la Sécurité Sociale en faveur des travailleurs salariés s'efforcent actuellement de mettre sur pied après avoir constaté les inconvénients d'une trop grande concentration.

Signalons enfin que l'on constate que les frais de gestion des organismes libres sont en général fort loin d'atteindre le taux perçu par les grands organismes officiels centralisés.

Le régime des salariés et celui des travailleurs indépendants.

Il n'est pas logique de vouloir, comme d'aucuns le font, établir une identité entre les avantages sociaux alloués aux salariés ou employés et ceux dont bénéficient les travailleurs indépendants. Ce serait oublier que là où le risque et la responsabilité diffèrent, les chiffres aussi doivent différer. Si la législation poussée par une fausse conception de la justice devait aligner purement et simplement les situations de ces deux groupes sociaux, il n'est pas douteux que bien vite la différence que les textes légaux auraient supprimée, disparaîtrait aussi dans les situations concrètes et que, d'indépendants qu'ils étaient, bon nom-

Vrijwaring van het vrij persoonlijk sparen.

Door een stelsel van punten, dat verder zal worden uitgewerkt, kunnen belanghebbenden bijkomende stortingen doen boven de minima en, vooral, op het door hen gekozen tijdstip. Dat stelsel is dus bijzonder soepel. Het eerbiedigt in de kringen van de Middenstand de oneindige verscheidenheid der individuele toestanden. Het past zich aan de schommelingen van de vermogens aan.

Vrij beheer van het stelsel.

De vrijheid die wij op individueel gebied verdedigen willen wij eveneens handhaven in de maatschappelijke groep die het pensioen van haar leden regelt. Ook hier komt het er op aan, de Staat niet te belasten met de uitvoering van opdrachten die door lagere gemeenschappen zelf kunnen vervuld worden. En dit des te minder in deze pensioenaangelegenheid, daar aanzienlijke sommen zullen geïnd worden. Het is van hoofdzakelijk belang dat de aan de zelfstandige arbeiders toebehorende gelden door hen zelf zouden beheerd en verdeeld worden. Het zijn zakenmensen die hun goederen weten te beheren. Het is niet minder belangrijk dat die gelden bestemd blijven voor het doel dat zij, die ze hebben gestort, daarvoor hebben vastgesteld en dat zij niet worden opgeslorpt in de massa van de Schatkist en onderworpen aan de wisselvalligheden die eigen zijn aan de grote Staatsbesturen. Het is de taak van de Staat het stelsel te controleren en de degelijke werking er van te waarborgen tegen de uitzonderlijke risico's voor welke diegenen, die met het beheer van dat stelsel belast zijn, niet verantwoordelijk zijn.

Wij weten wel dat het verder beheren van een pensioenstelsel door vrije gewestelijke kassen aanleiding kan geven tot zekere verwickelingen, in vergelijking met een gecentraliseerd en door de Staat beheerd stelsel. Een zekere ingewikkeldheid is de losprijs van de vrijheid. In onze tijd is men juist geneigd zich te laten meeslepen tot vereenvoudigingen, die voldoen aan onze zin voor logica, doch die, jammer genoeg, al te dikwijls de ingewikkeldheid van de werkelijkheid over het hoofd zien en die ons, ten slotte, hinderen en aan banden leggen.

Bovendien wordt door het voorgestelde stelsel onmiddellijk die decentralisatie tot stand gebracht, die de voorstanders van de Maatschappelijke Zekerheid ten voordele van de loontrekkenden thans willen tot stand brengen, nadat zij de nadelen van een te grote concentratie hadden vastgesteld.

Ten slotte, wijzen wij er op dat men vaststelt dat de kosten van beheer der vrije organismen, over 't algemeen, veel lager zijn dan die van de grote, gecentraliseerde organismen.

Stelsel voor de loontrekkenden en stelsel voor de zelfstandige arbeiders.

Het ware onlogisch, zoals sommigen doen, de maatschappelijke voordelen van loontrekkenden en bedienden met die van de zelfstandige arbeiders te willen gelijkstellen. Daarbij zou uit het oog worden verloren, dat ook de cijfers moeten verschillen, daar waar risico en verantwoordelijkheid verschillend zijn. Mocht de wetgever, onder de invloed van een verkeerd rechtvaardigheidsbegrip, de toestand van de ene sociale groep eenvoudigweg gelijkstellen met die van de andere, dan zou het verschil, dat door de wetteksten werd afgeschaft, ook ongetwijfeld uit het leven verdwijnen, zodat veel voormalige middenstan-

bre de membres des classes moyennes deviendraient salariés ou employés.

Mais, d'autre part, nous n'avons pas poussé le souci de cette adaptation au réel au point où la connaissance exacte des situations individuelles nous aurait acculé à recourir d'un façon systématique aux bons offices des bureaux de l'administration des Contributions.

C'est pourquoi nous avons choisi comme base de cotisation la somme forfaitaire de 300 francs par mois. Cette somme nous a paru constituer une moyenne ou se retrouve la très grosse majorité des Classes moyennes. Pour ceux qui ne sauraient la verser, nous prévoyons une enquête sur les ressources et des possibilités des dégrèvements. Pour ceux qui ont la possibilité de verser davantage, le système des points, dont il sera question plus loin, permet de faire dans certaines limites, des versements supplémentaires. Nous croyons que par là se trouve allié le maximum de souplesse au minimum d'inquisition administrative.

Caractéristiques essentielles de la présente proposition.

Certaines modalités d'organisation seront probablement améliorées au cours de la discussion de notre proposition. Peut-être, notamment, faudra-t-il créer pour les milieux agricoles un régime spécial de cotisation. Mais nous croyons qu'il sera essentiel, si l'on veut répondre aux aspirations des Classes Moyennes, de sauvegarder les principes suivants, qui la différencient d'autres propositions analogues.

a) Le principe de la répartition, comportant des réserves raisonnables mais sans aucune capitalisation.

b) Le système des points garantissant, par delà les années, des avantages analogues, en pouvoir d'achat, à l'effort du cotisant.

c) La cotisation fixe en ce qui concerne les commerçants, artisans et membres des professions libérales, évitant complications et inquisitions.

Il apparaîtra peut-être que les cotisations pourraient être différencielles, si on se basait sur le revenu cadastral de l'habitation occupée, pour modérer l'effort des plus faibles, comme en matière d'allocations familiales, et dans les limites raisonnables qu'on prévoyait en ce dernier secteur dans la législation originaire de 1937; mais non suivant les rabattements excessifs qui ont rendu si défectueux le régime des allocations familiales depuis la libération.

Nous rejetons aussi une différenciation basée sur les revenus professionnels; elle détruirait les qualités de simplicité du système proposé. Au surplus, le régime des pensions ne peut constituer un nouvel impôt de répartition, tout à fait contraire à la Constitution belge; chacun doit toucher en proportion de ce qu'il aura payer ou de ce que la Caisse nationale de compensation aura payé pour lui; c'est un avantage conservé du système de capitalisation. Si de petits artisans ou de petits cultivateurs sont dans l'impossibilité de régler les 3.600 francs annuellement, c'est la cotisation de l'Etat qui devra être augmentée en leur faveur; ainsi la collectivité supportera la charge de l'aide sociale apportée, ainsi qu'il se fait pour la pension des salariés.

d) Le rattachement à l'index de la cotisation et de la pension.

e) La gestion par des organismes libres, qui évite l'étatisme.

f) L'allocation de la pension sans enquête sur les ressources, dans le régime définitif.

ders tot de klasse der loontrekkenden en bedienden zouden overgaan.

Wij hebben echter de aanpassing aan de werkelijke toestanden niet te ver willen drijven, daar we ten einde de individuele toestanden nauwkeurig te kennen, genoopt zouden zijn geweest stelselachtig beroep te doen op de bemiddeling van de uitvoeringsdiensten van het Bestuur der Belastingen.

Derhalve hebben wij het forfaitair maandelijks bedrag van 300 frank als grondslag der bijdrage gekozen. Dit bedrag bleek ons een gemiddelde uit te maken, dat overeenstemt met de toestand van de meeste middenstanders. Voor hen, die zulk bedrag niet zouden kunnen storten stellen wij een onderzoek naar de bestaansmiddelen, alsmede mogelijke ontlastingen voor. Voor hen die meer kunnen storten zal het mogelijk zijn bijkomende stortingen binnen bepaalde perken te verrichten, langs het puntenstelsel om, waarvan verder sprake. Wij menen aldus de meeste soepelheid met de minste administratieve inquisitie te kunnen verenigen.

Hoofdkenmerken van dit voorstel.

Sommige modaliteiten zullen waarschijnlijk bij de bespreking van ons voorstel worden verbeterd op het stuk van organisatie. Het zal o. m. wellicht nodig blijken, een speciaal bijdragestelsel in te richten voor het landbouwbedrijf. Zo men echter op de wensen van de Middenstand wil ingaan, menen wij dat het essentieel zal zijn, onderstaande grondbeginselen te waarborgen, waardoor ons voorstel van andere gelijkaardige voorstellen verschilt:

a) het beginsel van de omslag, mits redelijke reserves, maar zonder kapitalisatie;

b) het puntenstelsel, waardoor de bijdrageplichtigen de waarborg hebben, dat zij na verloop van jaren, voordelen zullen verkrijgen, die op gebied van koopkracht, in verhouding staan tot hun inspanning;

c) vaste bijdragen voor handelaars, ambachtslieden en leden van de vrije beroepen, waardoor ingewikkeldheid en inquisitie worden voorkomen.

Misschien zal het mogelijk voorkomen een onderscheid te maken tussen de bijdragen door rekening te houden met het kadastraal inkomen van de betrokken woning, zoals in zake kindertoelagen, ten einde een geringer inspanning van de minst bemiddelden te vergen, dit binnen de redelijke perken welke in die laatste sector werden gesteld door de wetgeving van 1937, en niet met inachtneming van de overdreven verminderingen, waardoor het stelsel der kindertoelagen sedert de bevrijding werd ontzenuwd.

Wij verwerpen eveneens elk onderscheid gesteund op de bedrijfsinkomsten; het zou het eenvoudig uitzicht van het voorgestelde stelsel teniet doen. Bovendien mag de pensioenregeling geen nieuwe omslagbelasting uitmaken, welke volkomen zou indruisen tegen de Belgische Grondwet; iedereen dient een uitkering te bekomen in overeenstemming met hetgeen hij heeft afgedragen of tot hetgeen de Nationale Compensatiekas voor Kindertoelagen voor hem zal betaald hebben. Dit is een voordeel dat overblijft van het kapitalisatiesysteem. Indien kleine ambachtslieden of kleine landbouwers niet bij machte zijn om jaarlijks 3.600 frank te betalen dan zal de Rijksbijdrage dienen verhoogd te hunnen gunste; aldus zal de gemeenschap de last van het maatschappelijk hulpbetoon dragen zoals dit geschiedt voor de pensioenen der loontrekkenden.

d) het verbinden aan het indexcijfer van bijdrage en pensioen;

e) het beheer door vrije instellingen, waardoor de Staatsinmenging wordt voorkomen;

f) de toekenning van het pensioen zonder onderzoek naar de bestaansmiddelen, in het definitief stelsel.

ANALYSE DES ARTICLES.

L'article premier détermine quelles seront les personnes qui à titre d'assujettis principaux, seront assujetties aux obligations prévues par la présente proposition.

D'une manière générale, la loi s'appliquera à toutes les personnes qui exercent pour leur propre compte, en dehors des liens d'un contrat de louage de service, une profession indépendante même si celle-ci n'est qu'une profession accessoire.

Nous y comprenons les agriculteurs, parce que ceux-ci font indiscutablement partie de la catégorie sociale dénommée Classes Moyennes. Toutefois, les études en commission révéleront s'il ne faut pas apporter pour l'agriculture certains traitements spéciaux, comme on le propose parfois. Nous nous sommes inspirés des desiderata et des études de la Fédération Nationale des Classes Moyennes représentant les commerçants, artisans, industriels et professions libérales. Les organisations agricoles pourront utilement exprimer les aspirations de leurs membres. Certains milieux agricoles entrevoient la possibilité d'établir la base des cotisations sur le revenu cadastral et non de s'en référer à une cotisation fixe.

En ce cas il conviendrait que les organisations agricoles créent leur propre caisse de pension tandis que les organisations des Classes Moyennes au sens le plus strict constitueraient la leur. Semblable situation existe notamment en France où fonctionne un régime dont la présente proposition s'est largement inspirée. Dans le secteur des salariés, il existe des Caisses différentes pour les ouvriers et les employés, pour les ouvriers des ports, les ouvriers mineurs, etc. La différenciation des régimes sera peut-être la source de complications, mais ne soulève pas d'objection de principe si elle semble vraiment nécessaire pour rencontrer les besoins de chaque secteur.

L'article 2 vise ceux qui, sans assurer personnellement la direction d'une entreprise indépendante y participent cependant de façon directe et notamment en qualité d'associés de fait. Il fallait éviter que dans ces cas, seul celui qui possède sous son nom propre l'inscription au registre du commerce fut assujéti à la loi, car, dans ce cas, ces associés de fait, généralement frères et sœurs, se trouveraient dans leurs vieux jours, complètement démunis de ressources.

De même l'article 3, tend à ce que les enfants, les petits-enfants ou pupilles qui travaillent dans l'entreprise familiale n'attendent pas d'être arrivés à un âge trop avancé pour commencer leurs versements, en vue de la pension.

Le montant de la cotisation dans ce cas a été réduit car il arrive trop fréquemment que les entreprises familiales ne pourraient du point de vue économique, supporter la charge de deux cotisations entières.

D'autre part, le début de l'assujettissement a été reporté à 25 ans. Nous n'avons pas voulu engager dans le régime de pension pour « assurés libres » les trop jeunes gens.

En effet, d'une manière générale, à cet âge, leur orientation n'est pas encore déterminée; un certain nombre d'entre eux quitteront le secteur des indépendants pour devenir salariés et le deviendront fréquemment, au moment de leur établissement par le mariage. Par contre ceux qui, après 25 ans restent dans l'entreprise familiale seront généralement appelés à en devenir plus tard les chefs ou à tout le moins, seront fréquemment maintenus dans le secteur des indépendants.

En résumé, on a voulu éviter l'inscription temporaire et pratiquement inutile, dans les Caisses, d'enfants prêtant

ONTLEDING DER ARTIKELN.

In het eerste artikel worden de personen bepaald, die als hoofdbijdrageplichtigen onderworpen worden aan de bij dit voorstel vastgestelde verplichtingen. Over het algemeen wordt de wet toegepast op alle personen die voor eigen rekening, buiten dienstverband, een zelfstandig beroep uitoefenen, ook ingeval het een bijberoep geldt.

De landbouwers worden er onder begrepen, omdat zij onbetwistbaar deel uitmaken van de zogenaamde Middenstand. De behandeling in de Commissie zal nochtans uitmaken of, zoals soms wordt voorgesteld, voor het landbouwbedrijf geen speciale regeling wordt vereist. Wij hebben ons laten leiden door de wensen en de studiën van het Nationaal Verbond van de Middenstand, waarin de handelaars, ambachtslieden, nijveraars en leden van de vrije beroepen vertegenwoordigd zijn. De landbouworganisaties zullen met nut de betrachtingen van hun leden kenbaar kunnen maken. Sommige landbouwkringen laten de mogelijkheid doorschemeren, om de bijdragen te vestigen op grondslag van het kadastraal inkomen, eerder dan dat een vastbepaalde bijdrage zou worden ingevoerd.

In dergelijk geval zou het wenselijk zijn, dat de landbouworganisaties hun eigen pensioenkas oprichten, terwijl de eigenlijke middenstandsorganisaties de hunne zouden inrichten. Dergelijke toestand bestaat o. m. in Frankrijk, waar een stelsel in werking is, waaruit wij veel gegevens hebben geput voor dit voorstel. In de sector van de loontrekkenden bestaan verschillende kassen voor werklieden en bedienden, havenarbeiders, mijnwerkers, enz. Wellicht kan de verscheidenheid der stelsels oorzaak zijn van ingewikkeldheid; zij geeft echter geen aanleiding tot principieel bezwaar, zo zij werkelijk nodig blijkt te zijn om in de behoeften van elke sector te voorzien.

Artikel 2 slaat op hen, die, ofschoon zij niet persoonlijk de leiding van een zelfstandige onderneming waarnemen, er niettemin rechtstreeks aan deelnemen, en in zonderheid als feitelijke vennoten. In dergelijke gevallen diende vermeden te worden dat alleen hij, die de inschrijving in het handelsregister op eigen naam bezit, onderworpen zou zijn aan de wet, want deze feitelijke vennoten, over 't algemeen broeders en zusters, zouden dan in hun oude dag volledig beroofd zijn van inkomsten.

Zo ook is de bedoeling in artikel 3, dat kinderen, kleinen pleegkinderen niet zouden wachten, tot zij te oud zijn, om hun storting te beginnen met het oog op het pensioen.

Het bedrag van de bijdrage werd in dergelijk geval verminderd, daar het te dikwijls voorkomt, dat gezinsondernemingen economisch de last van twee volle bijdragen niet kunnen dragen.

De aanvang van de verplichting werd anderdeels tot 25 jaar verschoven. Wij hebben de al te jonge lieden niet willen betrekken bij de pensioenregeling voor « vrij verzekerden ».

Op hun leeftijd hebben zij over het algemeen nog geen bepaalde richting ingeslagen; een zeker aantal er van zullen de sector van de zelfstandige arbeiders verlaten en werknemers worden; dit zal dikwijls gebeuren, wanneer zij in het huwelijk zullen treden. Zij die daarentegen, na de leeftijd van 25 jaar te hebben bereikt, in de gezinsonderneming voortwerken, zullen er over 't algemeen gerekend zijn om er de leiders van te worden, of zullen ten minste tot de sector van de zelfstandige arbeiders blijven behoren.

Kortom, men heeft de tijdelijke en practisch overbodige inschrijving in de Kassen willen vermijden van kinderen

transitoirement leurs services à leurs parents dans l'attente d'un autre établissement.

L'article 4 permet à la conjointe d'un assujetti de faire volontairement des versements pour sa pension. En cas de décès de son mari, elle aura pu faire des versements suffisants pour obtenir une rente du même montant que celle d'une assujettie principale.

En effet, la rente de veuve est inférieure d'un tiers à la rente de l'assujetti principal; par ces versements supplémentaires, l'épouse peut se constituer elle-même ce tiers manquant. Bien entendu, si la conjointe exerçait elle-même une profession indépendante, elle serait soumise à la loi en qualité d'assujettie principale.

L'article 5 constitue l'un des points essentiels de la proposition. Il fixe le montant des cotisations minima qui seront obligatoires et détermine également le montant maximum qu'il sera permis aux intéressés de verser librement.

Ainsi, nous assurons en toute hypothèse, un minimum strictement vital aux vieux travailleurs indépendants, en limitant au plus bas possible, le montant de la cotisation obligatoire de manière que, quelle que soit la situation des cotisants, ceux-ci soient généralement à même de la supporter sans grands inconvénients financiers.

Mais cette pension minima, strictement vitale pour les uns, apparaîtra pour d'autres, comme complètement insuffisante. Les cotisants qui jouissent de revenus plus abondants feront librement des versements supplémentaires, de manière à acquérir une pension supérieure.

Bien entendu, un maximum a été fixé pour éviter de donner la garantie de pouvoir d'achat à des versements qui dépasseraient le but d'une loi de pension de vieillesse.

Néanmoins, en vue d'éviter l'inconvénient des enquêtes sur les ressources et de permettre plus rapidement le fonctionnement définitif du régime institué, les deux derniers alinéas de l'article 5 permettent aux cotisants les plus âgés de faire un effort tout particulier de manière à constituer entre l'âge de 50 ans ou 55 ans et celui de 65 ans un capital-point suffisant pour jouir d'une pension complète sans enquête sur les ressources.

En ce qui concerne les montants adoptés, en voici la justification :

a) En France, pour l'établissement d'un système, actuellement en vigueur, on s'est basé sur une proportion de 7 personnes actives pour un pensionné. Cette proportion nous donnerait 7 fois 3.600 = 25.200 francs.

b) En Belgique les statistiques relatives aux salariés donnent une proportion du même ordre.

c) Si, l'on tient compte du fait que pour les ouvriers, la quote-part des retenues sociales affectées à la pension est de 6 % du salaire sur une rémunération plafonnée à 5.000, on s'aperçoit que cela représente également 300 fr. par mois pour une pension qui se situe actuellement entre 24 et 25.000 francs.

La pension des salariés se réalise désormais pour sa très grande part, par le système de la répartition.

Or, les sommes ainsi obtenues étant suffisantes pour les salariés, alors que beaucoup d'entre eux supportent les retenues sur des montants inférieurs à 5.000 francs, elles doivent l'être également pour les non-salariés. Peut-être même, lorsque le régime sera complètement au point et que l'on aura pu, en se basant sur des statistiques précises

die voorlopig hun diensten verlenen aan hun ouders, in afwachting van eigen vestiging.

Artikel 4 biedt de echtgenote van een bijdrageplichtige de mogelijkheid, vrijwillig stortingén voor haar pensioen te doen. In geval haar man mocht komen te overlijden, zal zij voldoende stortingén hebben kunnen doen om een rente te bekomen van hetzelfde bedrag als die van een hoofdbijdrageplichtige.

Inderdaad, de weduwenrente belooft één derde minder dan de rente van de hoofdbijdrageplichtige; door die bijkomende stortingén kan de echtgenote het ontbrekende derde zelf samenstellen. Het spreekt vanzelf dat de echtgenote die zelf een zelfstandig beroep uitoefent onder de wet valt als hoofdbijdrageplichtige.

Artikel 5 maakt een van de hoofdpunten van het voorstel uit. Daarbij wordt het bedrag vastgesteld van de verplichte minimabijdragen, alsmede het maximum-bedrag dat belanghebbenden vrijwillig zullen mogen storten.

Zo verzekeren wij in ieder geval een volstrekt levensminimum aan de bejaarde zelfstandige arbeiders, door het bedrag van de verplichte bijdragen zoveel mogelijk te beperken, opdat de bijdrageplichtigen, afgezien van hun toestand, over 't algemeen in staat zouden zijn ze te dragen zonder zware financiële moeilijkheden.

Nochtans zal dat minimum-pensioen door de enen als een volstrekt levensminimum, door anderen als geheel ontoereikend beschouwd worden. Welnu, de bijdrageplichtigen die ruimere inkomsten genieten zullen vrijwillig bijkomende stortingén kunnen doen om een hoger pensioen te bekomen.

Er werd natuurlijk een maximum vastgesteld, ten einde geen waarborg van koopkracht te moeten hechten aan stortingén, welke de strekking van een wet op de ouderdomspensioenen zou te buiten gaan.

Niettemin, tot het voorkomen van hinderlijke onderzoeken omtrent de bestaansmiddelen en om de definitieve werking van het voorziene regime te bespoedigen, bieden de laatste twee leden van artikel 5 aan de oudste bijdrageplichtigen de mogelijkheid een bijzondere inspanning te doen, ten einde tussen de leeftijd van 50 of 55 jaar en die van 65 jaar een toereikend punten-kapitaal te vormen om een volledig pensioen te genieten, zonder onderzoek omtrent de bestaansmiddelen.

In verband nu met de aangenomen bedragen, volgt hieronder de verantwoording er van :

a) in Frankrijk is men, voor de invoering van een thans toegepast stelsel, uitgegaan van een verhouding van 7 werkende personen tegenover één gepensioneerde. In dit voorstel zou dat neerkomen op 7 maal 3.600 = 25.200 fr.;

b) In België geven de statistieken betreffende de loontrekkenden dezelfde verhouding.

c) indien men rekening houdt met het feit dat het gedeelte van de sociale afhoudingen dat wordt bestemd voor het pensioen, voor de arbeiders 6 t. h. van het loon bedraagt, op een bezoldiging welke in geen geval 5.000 fr. overschrijdt, dan ziet men dat dit eveneens 300 fr. per maand uitmaakt voor een pensioen dat normaal schommelt tussen 24.000 en 25.000 frank.

Het pensioen van de loontrekkenden wordt voortaan grotendeels gevormd bij wijze van omslag.

Welnu, daar de aldus bekomen sommen ontoereikend zijn voor de loontrekkenden, doordat velen van hen afhoudingen ondergaan op bedragen van minder dan 5.000 fr., zullen zij het ook zijn voor de niet-loontrekkenden. Wanneer het stelsel volledig zal uitgewerkt zijn en men de werking er van, aan de hand van nauwkeurige statistieken,

en vérifier le fonctionnement — sera-t-il possible de majorer la valeur des points-cotisation.

Il semble donc que si l'on peut obtenir rapidement l'inscription de tous les indépendants, le système doit largement faire face à ses obligations.

Article 6. — Comme nous l'avons signalé plus haut, la réduction de cotisation en faveur des personnes visées à l'article 3 résulte de ce que très souvent, les enfants ou descendants continuent à travailler dans l'entreprise familiale pour en reprendre ultérieurement la succession, sans que cependant du point de vue strictement économique, cette entreprise nécessite de façon complète, les prestations de ces jeunes gens.

Dès lors, si le chef de l'entreprise, de même que ses enfants ou descendants avaient été assujettis à une cotisation complète, la charge aurait pu devenir excessivement lourde. Nous la réduisons de moitié en ce qui concerne les enfants ou descendants.

La situation visée n'est d'ailleurs généralement que transitoire et après avoir repris personnellement la direction de l'affaire, les enfants ou petits-enfants pourront par des versements complémentaires, acquérir le nombre de points-pension suffisant.

L'article 7 a pour objet de tenir compte des situations particulières dans lesquelles pourraient se trouver certains assujettis.

Le contrôle de la situation doit s'effectuer normalement au stade local ou régional où les renseignements sont plus faciles à obtenir et par conséquent dans le cadre de la Caisse, où l'intéressé est inscrit.

Par contre, étant donné que le paiement en ses lieu et place de la cotisation qu'il est incapable de verser retombera à charge de la Caisse Nationale, il est apparu normal que celle-ci puisse jouir d'un droit de contrôle et que, dès lors, les dossiers lui soient transmis après avis de la Caisse libre.

D'autre part, le droit des assujettis, particulièrement malheureux, de bénéficier d'une exonération a été limitée à 5 ans. Si durant plus de 5 années consécutives ou non, un travailleur indépendant faisait apparaître par des demandes d'exonérations qu'il est incapable de supporter sa cotisation, l'on devrait en conclure qu'économiquement, il n'est point à sa place dans le cadre des Classes Moyennes, et il vaudrait mieux pour lui se replacer dans le cadre d'un contrat de louage de service.

D'autre part, sans cette limitation, toutes les fraudes seraient immédiatement possibles. Il suffirait en effet à quiconque de prendre une inscription au registre de commerce, d'étaler quelques marchandises et de prétendre ensuite être travailleur indépendant. Cette personne, qui effectivement n'accomplirait pas ou peu de transactions commerciales, prétendrait sans nulle peine qu'elle ne bénéficie d'aucune ressource et dès lors elle serait de façon constante et permanente, grâce à cette fraude, à la charge de la collectivité.

L'article 8 constitue également une disposition essentielle de la proposition.

Il a pour but de rattacher aux fluctuations de l'index les montants des cotisations à verser, ce qui permettra également de réévaluer dans la même mesure, le montant des pensions payées. C'est par ce système que nous cherchons une garantie « or » ou plutôt une garantie du pouvoir d'achat des cotisations versées.

L'article 9 instaure pour l'application du système, un régime de transformation des cotisations en points, ce qui

zal hebben kunnen nagaan, zal het wellicht mogelijk zijn de waarde der bijdrage-punten te verhogen.

Men kan dus aannemen dat, indien de inschrijving van alle zelfstandige arbeiders snel kan worden bekomen, het stelsel ruimschoots het hoofd zal kunnen bieden aan de verplichtingen.

Artikel 6. — Zoals wij hoger hebben aangestipt, zal de bijdragenvermindering ten gunste van de in artikel 3 bedoelde personen voortvloeiën uit het feit dat de kinderen of de nakomelingen in het familiebedrijf blijven werken om later, als opvolger, de leiding er van waar te nemen, zonder dat, van zuiver economisch standpunt uit, dit bedrijf de volledige tewerkstelling van die jonge lieden vergt.

Ware dus de bedrijfsleider, evenals zijn kinderen of nakomelingen, aan een volledige bijdrage onderworpen geweest, dan zou de last er van overdreven zwaar kunnen worden. Wij verminderen ze met de helft voor kinderen of nakomelingen.

Bedoelde toestand is overigens over 't algemeen slechts een overgangstoestand en, na persoonlijk de leiding van het bedrijf te hebben overgenomen, zullen de kinderen of kleinkinderen, door aanvullende bijdragen, een toereikend aantal pensioenpunten kunnen verwerven.

Artikel 7 heeft ten doel rekening te houden met sommige bijzondere toestanden, waarin sommige bijdrageplichtigen zouden kunnen verkeren.

Het toezicht op de vermogenstoestand dient op normale wijze verricht in het plaatselijk of gewestelijk stadium, waar de inlichtingen gemakkelijker te verkrijgen zijn en bijgevolg in het raam van de Kas waarbij betrokkene ingeschreven is.

Daar anderzijds de betaling, in zijn plaats, van de bijdrage, welke hij onmogelijk kan storten, terugvalt op de Nationale Kas, kwam het normaal voor, dat deze laatste contrólerecht zou genieten en dat, diensvolgens, de dossiers, na advies van de vrije Kas, haar zouden overgemaakt worden.

Anderzijds werd het recht der bijzonder ongelukkige bijdrageplichtigen om een vrijstelling te genieten op 5 jaar beperkt. Indien een zelfstandig arbeider, gedurende meer dan 5 al dan niet opeenvolgende jaren, blijk gaf door het aanvragen van bijdragevrijstelling, dat hij in de onmogelijkheid verkeert om de last van zijn bijdragen te dragen, dan zou daaruit het besluit dienen getrokken dat hij, van economisch standpunt uit, niet op zijn plaats is bij de Middenstand en het beter voor hem ware opnieuw een dienstcontract aan te gaan.

Zonder die beperking zou trouwens alle bedrog mogelijk worden. Het zou inderdaad aan om 't even wie volstaan zijn inschrijving te bekomen op het handelsregister, sommige waren ten toon te stellen, om daarna te beweren dat hij een zelfstandig arbeider is. Deze persoon, die feitelijk geen of slechts weinig handelsverrichtingen zou uitvoeren, zou geen moeite hebben om te beweren dat hij over geen bestaansmiddelen beschikt en zou aldus, dank zij dit bedrog, onafgebroken en voorgoed ten laste zijn van de gemeenschap.

Artikel 8 wordt eveneens een essentiële bepaling van het voorstel.

Het heeft ten doel het bedrag der te storten bijdragen te verbinden aan de schommelingen van het indexcijfer, waardoor het mogelijk wordt ook het bedrag der uitbetaalde pensioenen in dezelfde mate aan te passen. Door middel van dit stelsel streven wij er naar aan de gestorte bijdragen een « goud »-waarborg, of liever een waarborg van koopkracht te verlenen.

Bij *artikel 9* wordt, met het oog op de toepassing van dit systeem, een stelsel ingevoerd waarbij de bijdragen

permettra également l'élévation de la pension en points. Cette méthode est inspirée du régime français actuellement en vigueur pour les travailleurs indépendants. Il apparaît qu'elle est de nature à entraîner de sensibles simplifications et de permettre sans aucune difficulté, la réadaptation du montant des cotisations et des pensions.

L'article 10 détermine l'âge d'entrée en jouissance de la pension, ainsi que le montant de cette dernière. Il ne sera pas requis pour que la pension puisse être perçue, que l'intéressé cesse son activité professionnelle. Ceci serait illogique, puisque la pension à laquelle il a droit correspond à des versements qu'il a personnellement effectués.

La période type envisagée pour la constitution d'une pension s'étend sur 40 ans, soit normalement de 25 à 65 ans.

Chaque trimestre, les versements donnent droit à un point-cotisation transformé en un point-pension; il en résulte que les versements minima doivent donner droit à 160 points-pension, endéans ces 40 années.

L'article 12 prévoit explicitement ce qui était compris implicitement dans les dispositions de l'article 10 à savoir, qu'il n'est pas requis pour que l'assujetti entre en jouissance de la pension qu'il cesse ses activités professionnelles.

Arrivé à l'âge de la pension, il pourra faire un choix : ou bien retarder sa date d'entrée en jouissance de la pension, dans ce cas, celle-ci devra normalement être majorée suivant un barème à établir par arrêté royal, ou bien, il entrera immédiatement en jouissance de sa pension et dans ce cas, celle-ci correspondra à la contre-valeur des points-pension acquis à l'âge de 65 ans.

L'article 13 a pour but d'établir une transition entre la situation actuelle où l'immense majorité des travailleurs indépendants ne versent pas de cotisations en vue de leur pension, et l'instauration du régime nouveau. Il fallait prévoir le cas de toutes les personnes qui, en raison de leur âge, allaient se trouver dans l'impossibilité d'acquiescer un nombre de points-pension suffisant pour assurer décemment leurs vieux jours.

Dans ce but, il leur est attribué des points gratuits. La limite de 35 ans et le nombre de 5 points gratuits par an, ont été adoptés de manière à mettre le système plus rapidement en fonctionnement complet, que si l'on avait adopté l'âge de 25 ans et l'attribution de 4 points gratuits par an.

De la sorte, après un fonctionnement de 30 années, il n'y aura plus lieu à aucune attribution de points gratuits et par conséquent, le système fonctionnera sans aucune espèce d'enquête sur les ressources.

Article 14. — Le système doit fonctionner comme nous venons de le dire sans enquête sur les ressources.

Aux versements faits par chaque intéressé doit correspondre de droit et automatiquement l'attribution d'une pension équivalente.

Néanmoins, en raison de la période transitoire à laquelle nous venons de faire allusion, il était impossible d'éviter l'enquête sur les ressources car il apparaissait également totalement injuste d'attribuer gratuitement des points-pension à des personnes qui n'ayant rien versé se verraient allouer certaines sommes à charge de la collectivité, alors qu'elles sont personnellement dotées de revenus suffisants.

Les ressources personnelles des pensionnés seront prises en considération à concurrence des 2/3; c'est ainsi, par

worden omgezet in punten; daardoor zou het tevens mogelijk zijn het pensioen in punten uit te drukken. Deze methode werd ingegeven door het stelsel dat thans in Frankrijk geldt voor de zelfstandige arbeiders. Zij blijkt een geschikt middel te zijn om merkelijke vereenvoudigingen tot stand te brengen en om zonder moeilijkheden de wederaanpassing van het bedrag van bijdragen en pensioenen mogelijk te maken.

Bij *artikel 10* wordt de leeftijd bepaald, waarop het pensioen ingaat, evenals het bedrag van dit pensioen. Om het pensioen te kunnen ontvangen, is het niet vereist dat de rechthebbende zijn beroepsbezigheden staakt. Dit zou onlogisch zijn, vermits het pensioen waarop hij recht heeft voortvloeit uit de stortingen die hij zelf heeft gedaan.

De standaardperiode voor het samenstellen van een pensioen zou lopen over 40 jaar, zegge normaal van 25 tot 65 jaar.

Ieder kwartaal geven de stortingen recht op een bijdragepunt, dat wordt omgezet in één pensioenpunt; daaruit volgt dat de minimum-stortingen na die 40 jaar recht moeten geven op 160 pensioenpunten.

In *artikel 12* wordt uitdrukkelijk bepaald wat stilzwijgend uit de beschikkingen van artikel 10 kon worden afgeleid, namelijk dat de rechthebbende niet noodzakelijk zijn beroepsbezigheden moet staken om het pensioen te kunnen genieten.

Wanneer hij de pensioengerechtigde leeftijd bereikt heeft, kan hij kiezen : ofwel laat hij zijn pensioen op een latere datum ingaan, en dan moet het normaal verhoogd worden volgens een bij Koninklijk besluit vast te stellen berekeningstabel, ofwel wenst hij zijn pensioen onmiddellijk te ontvangen, en in dat geval vormt het de tegenwaarde van de pensioenpunten die hij op de leeftijd van 65 jaar verworven heeft.

Artikel 13 heeft ten doel een overgang tot stand te brengen tussen de huidige toestand, waarin de overgrote meerderheid der zelfstandige arbeiders geen bijdragen storten met het oog op hun pensioen, en de invoering van de nieuwe regeling. Er diende rekening gehouden te worden met de toestand van al diegenen, die wegens hun gevorderde leeftijd in de onmogelijkheid zouden verkeren een voldoende aantal pensioenpunten bijeen te krijgen om zich een fatsoenlijke oude dag te verzekeren.

Met dit doel worden hun gratis-punten toegekend. Als grens werden 35 jaar en 5 gratis-punten per jaar genomen, opdat het stelsel vlugger zijn volledige uitwerking zou hebben dan wanneer men zich hield aan de leeftijd van 25 jaar en de toekenning van 4 gratis-punten per jaar.

Op deze wijze zal er, na 30 jaar werking, geen reden meer zijn om gratis-punten toe te kennen, en zal het stelsel bijgevolg werken zonder enig onderzoek omtrent de bestaansmiddelen.

Artikel 14. Het stelsel moet worden toegepast zonder onderzoek omtrent de bestaansmiddelen, zoals we zoëven schreven. Met de stortingen van elke belanghebbende moet rechtens de automatische toekenning van een gelijkwaardig pensioen overeenstemmen.

Wegens de overgangsperiode, waarvan wij gewag maakten, was het nochtans onmogelijk af te zien van het onderzoek omtrent de bestaansmiddelen, daar het eveneens volstrekt onbillijk werd geacht dat pensioenpunten kosteloos zouden worden toegekend aan personen die, zonder een storting te hebben gedaan, een zeker bedrag zouden bekommen ten laste van de gemeenschap, ofschoon zij over toereikende persoonlijke inkomsten beschikken.

De persoonlijke bestaansmiddelen van de gepensioneerden zullen tot beloop van 2/3 in aanmerking worden

exemple, que si l'un d'entre eux bénéficie de 30.000 francs de revenus, ceux-ci seront pris en considération à concurrence des 2/3 soit de 20.000; le montant d'une pension complète étant de 24.000 francs, il lui sera attribué à titre de complément gratuit, une somme de 4.000 francs.

Ajoutons enfin que par suite de l'enquête sur les ressources durant une période relativement longue, un nombre assez important de travailleurs indépendants ayant dépassé l'âge de 65 ans, seront totalement ou partiellement exclus du bénéfice de la pension.

Il en résultera que la proportion normale de 7 cotisants pour un pensionné se trouvera modifiée et qu'il y aura plus de 7 cotisants pour chacun de ceux qui percevront une pension.

Ceci permettra au système de se constituer durant les premières années, des réserves financières qui seront particulièrement utiles pour égaliser les fluctuations dans le montant des cotisations et des pensions supplémentaires qui en résulteront.

L'article 15 détermine les droits de la veuve à la pension. La pension de la veuve est en principe des 2/3 de celle qu'aurait perçue le mari lui-même s'il avait vécu.

Il suffira au jour du décès du mari de totaliser le nombre de points-pension figurant à son compte pour établir le montant de la rente revenant à sa veuve.

Toutefois, dans tous les cas où le résultat ainsi obtenu aboutirait à attribuer à cette dernière une pension inférieure aux 2/3 de la pension minima normale à 65 ans, soit actuellement inférieure aux 2/3 de 24.000 francs, la veuve pourra après enquête sur les ressources bénéficier d'un complément gratuit à charge de la Caisse Nationale de Compensation.

En d'autres termes et dans le système actuel, la veuve devra bénéficier en tous cas d'une rente de 18.000 francs par an.

Il pourra être toutefois ajouté à ce montant les sommes correspondant aux points-pension qu'elle aurait acquis personnellement conformément à l'article 3.

L'article 17 a pour but de donner plus de souplesse au régime en tenant mieux compte des fluctuations économiques qui existent dans le secteur des travailleurs indépendants et qui sont généralement plus profondes et plus accentuées que dans le secteur des travailleurs salariés. Il se peut qu'en période de haute conjoncture les intéressés puissent faire des versements plus importants notamment par la voie de points supplémentaires.

Par contre, dans les périodes de dépression, ils pourraient être amenés à ne plus pouvoir même faire les versements minima.

Dans ce cas, il peut se produire une égalisation de leur compte : du moment qu'ils possèdent à ce compte, un nombre de points correspondant au total des trimestres durant lesquels ils ont été assujettis, ils seront considérés comme étant en règle de cotisation.

Cette disposition allégera fortement l'administration en permettant à de nombreux assujettis d'avoir une avance de points et d'éviter ainsi des poursuites, dès qu'un versement trimestriel n'aurait pas été accompli.

Enfin et surtout, il y a lieu de tenir compte de ce que les revenus des indépendants sont beaucoup moins stables

genomen; voor iemand, die b. v. over 30.000 frank inkomsten beschikt, worden de 2/3, zegge 20.000 frank, in aanmerking genomen; daar het volle pensioen 24.000 frank bedraagt, zal het kosteloos aanvullend pensioen 4.000 fr. belopen.

Er kan, ten slotte, op gewezen worden, dat een vrij aanzienlijk aantal van meer dan 65 jaar oude zelfstandige arbeiders, doordat het onderzoek omtrent de bestaansmiddelen zich uitstrekt over een betrekkelijk lange periode, geheel of gedeeltelijk uitgesloten zullen zijn van het genot van het pensioen.

Daaruit volgt, dat de normale verhouding van 7 bijdrageplichtigen voor een gepensioneerde gewijzigd zal zijn en dat men meer dan 7 bijdrageplichtigen zal tellen voor elke pensioengerechtigde.

Dergelijke verhouding zal het mogelijk maken, gedurende de eerste jaren, financiële reserves aan te leggen, die bijzonder nuttig zullen zijn om gelijke schommelingen te weeg te brengen tussen het bedrag van de bijdragen en dit van de daaruit voortvloeiende bijkomende pensioenen.

In *artikel 15* worden de rechten van de weduwe op een pensioen bepaald. In beginsel bedraagt het pensioen van de weduwe 2/3 van het pensioen dat de echtgenoot in leven zou hebben genoten. Op de dag van het overlijden van de echtgenoot zal het volstaan, het totaal op te maken van de pensioenpunten, welke op zijn rekening zijn geboekt, om het bedrag te kunnen vaststellen, dat aan zijn weduwe toekomt.

Ingeval de aldus bekomen uitslag ten gevolge mocht hebben aan de weduwe een pensioen te verlenen dat minder zou bedragen dan 2/3 van het normaal minimumpensioen op 65 jaar, zegge thans minder dan 2/3 van 24.000 frank, zal de weduwe nochtans, na een onderzoek omtrent de bestaansmiddelen, een kosteloos aanvullend pensioen kunnen genieten ten laste van de Nationale Compensatiekas.

Anders gezegd, en dit in het raam van het voorziene stelsel, zal de weduwe in ieder geval een jaarlijkse rente van 18.000 frank genieten.

De bedragen, die overeenstemmen met de pensioenpunten die zij persoonlijk overeenkomstig artikel 3 mochten hebben verkregen zouden evenwel aan die rente kunnen worden toegevoegd.

In *artikel 17* wordt er naar gestreefd het stelsel soepeler te maken, door rekening te houden met de economische schommelingen die zich in de sector van de zelfstandige arbeiders voordoen en waarvan de weerslag doorgaans dieper en scherper is dan in de sector van de loontrekken. In een tijd van hoogconjunctuur kunnen belanghebbenden gebeurlijk hogere stortingen verrichten, inzonderheid door het gebruik van bijkomende punten.

Daarentegen zouden zij zich, in een tijd van depressie, er toe genoopt kunnen zien, zelfs de minimastortingen te staken.

In dergelijk geval kan tot egalisatie van hun rekening worden overgegaan : zo zij op die rekening een aantal punten bezitten, dat overeenstemt met het aantal kwartalen, gedurende welke zij bijdrageplichtig waren, worden zij geacht in orde te zijn met hun bijdragen.

Dank zij die bepaling, waardoor tal van bijdragenplichtigen in de mogelijkheid worden gesteld een voorsprong in punten te hebben, zal het beheer merkkelijk vergemakkelijkt worden, daar aldus vervolgingen zullen voorkomen worden bij niet-uitvoering van een driemaandelijks storting.

Ten slotte, en vooral, moet rekening worden gehouden met het feit dat de inkomsten van de zelfstandige arbeiders

que ceux des salariés. Un régime trop rigide en ce qui concerne les versements des cotisations risquerait de leur être fatal dans les époques de dépression économique.

L'article 18 vise l'instauration de Caisses libres destinées à assurer le fonctionnement du régime de pension. Les travailleurs indépendants tiennent à gérer leurs propres affaires. Ils répugnent à ce que les institutions créées pour assurer leur sécurité sociale soit établies de manière concentrée et mises directement entre les mains de l'Etat.

Nous avons rejeté la suggestion de confier la gestion du régime de pension aux caisses actuellement existantes pour les allocations familiales. C'eût été créer des organismes trop lourds et la complication fort grande qui existe dans le secteur des Allocations Familiales se fut étendue au secteur des pensions, qui est manifestement beaucoup plus simple.

D'autre part, le préjugé défavorable qui existe à l'heure présente envers le régime insuffisant des Allocations Familiales aux travailleurs indépendants eût risqué de se reporter automatiquement sur le régime des pensions.

Enfin, si l'on avait confondu les deux régimes dans les mêmes caisses, on eût eu de nombreuses reprises, violé la liberté et le désir légitime des intéressés qui auraient vu leur situation clichée et auraient été contraints de faire réaliser la tenue de leurs comptes de pension par les Caisses d'Allocations Familiales auxquels ils sont actuellement assujettis.

On n'aurait pas pu non plus résoudre le cas de tous les affiliés de la Caisse Nationale d'Allocations Familiales de l'Etat à peine de devoir mettre une partie du régime en mains de ce dernier.

L'article 20 prévoit la création au sommet du système et de manière à établir la coordination et la compensation entre les Caisses libres de même que pour veiller à leur bonne gestion, d'une Caisse Nationale de compensation.

Celle-ci assurera également la liaison entre l'Etat et les Caisses libres. Elle aura enfin pour rôle d'assurer le secteur spécial de la solidarité sociale dans son sens le plus large. C'est en effet elle qui devra intervenir en faveur des veuves, des orphelins et des personnes qui sont incapables d'assumer elles-mêmes le paiement de leurs cotisations.

C'est précisément dans ce secteur que l'Etat doit accomplir son véritable rôle de gardien du bien commun.

L'article 21 prévoit que l'Etat donnera sa garantie de bonne fin à l'ensemble du régime. Ceci est de la compétence stricte de l'Etat. C'est lui qui doit, le cas échéant, intervenir pour le bien général, en vue de maintenir l'équilibre du système dans les cas, ou par suite de fluctuations financières ou économiques, se manifesteraient des hauts et des bas trop accentués, dans les rentrées nécessaires au paiement des pensions.

C'est lui également qui par un subsidie provenant des fonds de la collectivité doit assumer les charges résultant des pensions aux veuves, aux orphelins et aux personnes incapables de payer leur cotisation. Actuellement d'ailleurs l'Etat intervient déjà largement en vue de majorer les pensions des assurés libres et il le fait plus largement encore pour éviter aux assurés obligatoires, actuellement en âge de percevoir leur pension, les conséquences des dévaluations successives.

L'article 23 envisage le cas où la Caisse Nationale se-

ders veel minder vast zijn dan die van de loontrekkenden. Een al te strakke regeling in zake de stortingen der bijdragen zou voor die zelfstandige arbeiders noodlottig kunnen worden in perioden van economische depressie.

Artikel 18 regelt de oprichting van Vrije Kassen, bestemd om de werking van het pensioenregime te verzekeren. De zelfstandige arbeiders stellen er prijs op hun eigen zaken te beredderen. Zij hebben er een hekel aan dat de instellingen opgericht voor hun maatschappelijke zekerheid op geconcentreerde wijze zouden worden opgevat en rechtstreeks in de handen van de Staat geplaatst.

Wij hebben de mogelijkheid niet ingezien om het beheer in zake pensioenregime toe te vertrouwen aan de thans bestaande Kassen voor Gezinsvergoedingen. De organismen zouden te log zijn, en de ingewikkeldheid die thans in de sector van de gezinsvergoedingen bestaat zou zich uitbreiden tot de sector der pensioenen, die klaarblijkelijk veel eenvoudiger is.

Anderzijds, zou men gevaar lopen dat het vooroordeel dat thans bestaat ten opzichte van het ontoereikend regime der Gezinsvergoedingen voor de zelfstandige arbeiders, automatisch zou worden overgebracht op de pensioenregeling.

Ten slotte, indien dezelfde Kassen met beide regelingen werden belast, zou men in menig geval de vrijheid en de billijke wens miskennen van de belanghebbenden, die in een onveranderbare toestand zouden worden geplaatst en verplicht zouden zijn hun pensioenrekeningen toe te vertrouwen aan de Kassen voor Gezinsvergoedingen onder welke zij thans vallen.

Men zou evenmin het geval van alle aangeslotenen bij de Nationale Kas voor Gezinsvergoedingen van de Staat kunnen oplossen zonder genoopt te zijn een gedeelte der regeling aan laatstgenoemde over te laten.

Artikel 20 voorziet de oprichting, op de top van het stelsel, van een Nationale Compensatiekas, ten einde de samenordering en de compensatie tussen de vrije Kassen in te stellen en tevens te waken over de degelijkheid van hun beheer.

Die Nationale Compensatiekas zal eveneens de verbinding verzekeren tussen de Staat en de vrije Kassen. Haar rol zal, ten slotte, er in bestaan de bijzondere sector der maatschappelijke solidariteit in de ruimste zin te verzekeren. Zij moet, inderdaad, tussenkomen ten voordele van de weduwen, de wezen en de personen die niet in staat zijn zelf hun bijdragen te betalen.

Juist in die sector moet de Staat zijn ware rol vervullen: te zorgen voor het algemeen welzijn.

Artikel 21 bepaalt dat de Staat zijn waarborg van goede afloop verleent aan het regime in zijn geheel. Dat behoort wezenlijk tot de bevoegdheid van de Staat. Hij moet, desnoods, tussenkomen voor het algemeen welzijn, ten einde het stelsel in evenwicht te houden in de gevallen waar zich, ingevolge financiële of economische storingen, al te sterke schommelingen zouden voordoen in de ontvangsten, nodig voor de uitbetaling der pensioenen.

Hij moet eveneens, door middel van een toelage geput uit de gelden der gemeenschap, de lasten op zich nemen welke voortvloeien uit de pensioenen voor de weduwen, de wezen en de personen die niet in staat zijn hun bijdrage te betalen. Overigens, de Staat komt reeds in ruime mate tussen om de pensioenen der vrij verzekerden te verhogen, en in nog ruimere mate om voor de verplicht verzekerden, die thans de vereiste leeftijd hebben bereikt om hun pensioen te ontvangen, de gevolgen van achtereenvolgende devaluaties te vermijden.

Artikel 22 behandelt het geval waarin de Nationale Kas

rait en possession de fonds excédentaires. En effet on a pu constater que le régime est basé sur la répartition immédiate des cotisations entre les pensionnés. Si l'on supposait un fonctionnement idéal, jamais la Caisse Nationale n'aurait de reliquat en caisse. En effet, le système étant basé sur une proportion suffisamment constante entre les cotisants et les pensionnés et sur la correspondance entre la valeur des points-cotisation et des points-pension, tout ce qui serait encaissé serait immédiatement et complètement réparti.

Ce n'est là qu'une situation idéale et qui dans la pratique ne se réalisera pas.

Au début de l'entrée en vigueur du régime, alors que de nombreux pensionnés devront encore subir l'enquête sur les ressources et seront de ce fait partiellement ou complètement exclus du bénéfice de la pension et alors que en même temps cependant tous les cotisants commenceront déjà à verser, les recettes seront manifestement excédentaires sur les dépenses. Ceci sera d'ailleurs extrêmement utile pour créer au régime une masse de manœuvre. Il faut en effet que celui-ci puisse disposer de fonds suffisants pour égaliser les pointes de la conjoncture dans les périodes de dépression où le nombre des travailleurs cotisants diminue tandis qu'arrivent à l'âge de la pension des personnes qui auront exercé leur activité en période de haute conjoncture économique, et par conséquent auront versé de nombreux points-cotisation.

Article 23. — Ce texte a pour objet de remédier à une modification très importante du rapport entre le nombre des travailleurs indépendants en activité et celui des pensionnés. Il n'est pas possible d'admettre qu'un jour ou l'autre, la charge pesant sur les personnes actives devienne absolument écrasante.

in het bezit zou zijn van een overschot van gelden. Inderdaad, men heeft vastgesteld dat het regime steunt op de onmiddellijke verdeling van de bijdragen onder de gepensioneerden. Indien men een ideale werking onderstelt, dan zou de Nationale Kas nooit over een overschot beschikken. Immers, daar het stelsel gesteund is op een verhouding, die vast genoeg is, tussen de bijdrageplichtigen en de gepensioneerden en op de overeenstemming tussen de waarde der bijdrage-punten en der pensioen-punten, zou alles wat in de Kas komt onmiddellijk en volledig verdeeld worden.

Dat is een ideale toestand die in de werkelijkheid niet kan tot stand gebracht worden.

Gedurende enkele tijd na het in werking treden van het stelsel, wanneer nog talrijke gepensioneerden het onderzoek omtrent de bestaansmiddelen zullen moeten ondergaan en, daardoor, gedeeltelijk of geheel verstoken blijven van het genot van het pensioen, terwijl anderzijds nochtans alle bijdrageplichtigen een begin zullen maken met hun storting, zullen de ontvangsten hoger zijn dan de uitgaven. Dat zal trouwens uiterst nuttig zijn om voor het regime een veiligheidsfonds aan te leggen. Het moet, inderdaad, kunnen beschikken over genoeg gelden om de hoogtepunten van de conjunctuur gelijk te maken, in de perioden van depressie waarin het aantal bijdrage-stortende arbeiders afneemt, terwijl personen die hun bedrijvigheid hebben uitgeoefend in een periode van economische hoogconjunctuur, en die bijgevolg talrijke bijdrage-punten hebben gestort, de leeftijd der oppensioensstelling bereiken.

Artikel 23. — Die tekst strekt er toe een zeer belangrijke wijziging te verhelpen welke zich kan voordoen in de verhouding tussen het aantal werkende zelfstandige arbeiders en het aantal gepensioneerden. Men mag niet dulden dat de last die op de werkende personen drukt op een bepaald ogenblik te verpletterend zou worden.

E. CHARPENTIER.

PROPOSITION DE LOI

Article premier.

La présente loi est applicable, à titre d'assujettis principaux à toutes les personnes physiques, de nationalité belge ou étrangère, qui exercent en Belgique et pour leur propre compte, seules ou en association, une profession indépendante.

Sont présumées, nonobstant toute preuve ou stipulation contraire, exercer une profession indépendante :

- a) les personnes astreintes à prendre une inscription au registre du commerce;
- b) celles qui exercent une profession libérale;
- c) celles qui exploitent à titre principal ou exclusif une entreprise agricole, maraîchère, horticole, forestière, de pépinière ou de pisciculture.

La loi est applicable aux assujettis principaux, quel que soit leur sexe à partir de l'âge de 21 ans.

L'assujettissement dure aussi longtemps que la profession est exercée, toutefois, aucune personne âgée de plus

WETSVOORSTEL

Eerste artikel.

Als hoofdbijdrageplichtigen vallen onder de toepassing van de wet alle natuurlijke personen, van Belgische of vreemde nationaliteit, die in België een zelfstandig beroep, voor eigen rekening, alleen of in vereniging, uitoefenen.

Ondanks elk strijdig bewijs of beding, worden geacht een zelfstandig beroep uit te oefenen :

- a) de personen, die gehouden zijn een inschrijving in het handelsregister te nemen;
- b) zij, die een vrij beroep uitoefenen;
- c) zij, die, hoofdzakelijk of uitsluitend, een landbouwbedrijf, groentekwekerij, tuinbouw- of bosbouwbedrijf, boomkwekerij of visteeltbedrijf exploiteren.

De wet is toepasselijk op de hoofdbijdrageplichtigen, zonder onderscheid van kunne, van de leeftijd van 21 jaar af.

De bijdrageplicht geldt zolang het beroep uitgeoefend wordt; de wet is evenwel niet toepasselijk op om het even

de 65 ans accompli n'y est assujettie.

Le Roi précise le champ d'application de la présente loi.

Art. 2.

Les frères et sœurs d'un assujetti principal âgé d'au moins 25 ans, habitant sous le même toit que lui et l'assistant dans l'exercice de sa profession sans être liés envers lui par un contrat de louage de service, sont assimilés à l'assujetti principal pour l'application de la présente loi.

Toutefois, en cas de retard ou de non-paiement des cotisations, celles-ci de même que les frais et amendes éventuels peuvent être réclamées à l'assujetti principal sans préjudice du recours de celui-ci contre le débiteur originaire.

Art. 3.

Sont également assujettis à la présente loi, les enfants ou petits-enfants et leurs conjoints, ainsi que le pupille, âgés de 25 ans au moins et qui, en dehors des liens d'un contrat de louage de service, aident les assujettis principaux dans l'exercice de leur profession.

Art. 4.

La conjointe d'un assujetti à la présente loi qui n'exerce pas à titre personnel une profession distincte de celle de son mari, peut faire des versements volontaires conformément aux dispositions de la présente loi. Le minimum et le maximum de ces versements est fixé au tiers de ceux qui sont prévus à l'article suivant.

Art. 5.

Les assujettis à la présente loi visés à l'article 1 et 2, effectuent chaque année un versement minimum de 3.600 francs.

Ce versement se fait par fractions trimestrielles de 900 francs.

Les assujettis ont en outre la faculté d'effectuer volontairement des versements supplémentaires par fractions entières de 900 francs et jusqu'à maximum égal au double du montant fixé pour la cotisation minima.

Pour les assujettis âgés d'au moins 50 ans accomplis, au 1er janvier de l'année de mise en vigueur de la présente loi, ce maximum est porté au triple du montant de la cotisation minima; il est porté au quadruple pour les assujettis âgés de 55 ans accomplis.

Art. 6.

Les assujettis visés à l'article 3 effectuent des versements égaux à la moitié de ceux qui sont prévus pour les assujettis visés à l'article 1er. Ils peuvent également effectuer volontairement et dans la même proportion des versements volontaires.

Art. 7.

Les assujettis qui ne bénéficient pas directement ou indirectement de revenus suffisants pour acquitter les cotisations prévues par la présente loi peuvent introduire une demande d'exonération totale ou partielle auprès de la commission de contrôle de la Caisse à laquelle ils sont affiliés. Ils joignent à leur demande les documents justificatifs requis.

welke persoon die de leeftijd van ten volle 65 jaar heeft bereikt.

Het toepassingsgebied van deze wet wordt door de Koning bepaald.

Art. 2.

De broeders en zusters van een ten minste 25 jaar oud zijnde bijdrageplichtige, die bij hem inwonen en hem in het uitoefenen van zijn beroep bijstaan, zonder tegenover hem door een dienstcontract te zijn verbonden, worden met de hoofdbijdrageplichtige gelijkgesteld voor de toepassing van deze wet.

In geval van uitblijven of niet uitvoering van de betaling der bijdragen kunnen deze, evenals de eventuele kosten en geldboeten, van de hoofdbijdrageplichtige worden gevorderd, onverminderd het verhaal van deze laatste tegen de oorspronkelijke schuldenaar.

Art. 3.

Zijn eveneens onderworpen aan deze wet, de kinderen of kleinkinderen en dezer echtgenoten, alsmede het pleegkind, die ten minste 25 jaar oud zijn en die, zonder gebonden te zijn door een dienstcontract, de hoofdbijdrageplichtigen bijstaan in het uitoefenen van hun beroep.

Art. 4.

De echtgenote van een onder toepassing van deze wet vallende persoon die persoonlijk geen beroep uitoefent, dat afgescheiden is van dit van haar man, kan vrijwillige storting doen in overeenstemming met de bepalingen van deze wet. Het minimum- en het maximum- bedrag van bedoelde storting wordt vastgesteld op een derde van de bij volgend artikel bepaalde storting.

Art. 5.

De onder de toepassing van deze wet vallende personen bedoeld in artikelen 1 en 2, doen jaarlijks een minimumstorting van 3.600 frank.

Die storting geschiedt bij driemaandelijke schijven van 900 frank.

De bijdrageplichtigen kunnen bovendien vrijwillig bijkomende storting doen per volledige schijven van 900 fr. en tot een maximumbedrag dat overeenstemt met tweemaal het als minimabijdrage vastgesteld bedrag.

Voor de bijdrageplichtigen, die op 1 Januari van het jaar van de inwerkingtreding van deze wet ten minste de volle leeftijd van 50 jaar hebben bereikt, wordt bedoeld maximumbedrag verhoogd tot driemaal het bedrag van de minimabijdrage; het wordt tot viermaal verhoogd voor de bijdrageplichtigen, die de volle leeftijd van 55 jaar hebben bereikt.

Art. 6.

De in artikel 3 bedoelde bijdrageplichtigen doen storting, die gelijk zijn aan de helft van de storting, die voor de in het eerste artikel bedoelde bijdrageplichtigen zijn bepaald. Zij kunnen eveneens vrijwillige storting doen in dezelfde verhouding.

Art. 7.

De bijdrageplichtigen die noch rechtstreeks noch onrechtstreeks over voldoende inkomsten beschikken om de bij deze wet bepaalde bijdragen te betalen, kunnen een verzoek tot gehele of gedeeltelijke vrijstelling indienen bij de controlecommissie van de Kas waarbij zij aangesloten zijn. Bij hun aanvraag voegen zij de vereiste bewijsstukken.

La commission de contrôle transmet chaque demande avec son avis motivé à la Caisse Nationale de compensation. Celle-ci statue définitivement sur la demande et verse à la Caisse de pension une somme correspondant au montant de la cotisation ou des cotisations dont elle a exonéré le requérant.

L'exonération ne peut être accordée pour plus d'une année, ni être renouvelée de manière à ce que au total le requérant soit exonéré de cotisation pour plus de 5 années, consécutives ou non. Le Roi détermine les modalités de la preuve à apporter par les requérants et fixe les sanctions qui leur sont appliquées en cas de déclarations inexacts, mensongères ou incomplètes.

Art. 8.

Le montant des cotisations tel qu'il est déterminé aux articles 5 et 6 est majoré ou réduit suivant les fluctuations de l'index général des prix dans le royaume.

Avant le 15 décembre le Roi fixe, le cas échéant, pour l'année suivante le montant des cotisations en appliquant au taux prévu aux articles 5 et 6, un pourcentage de majoration ou de diminution égal à celui qui a affecté l'index durant l'année écoulée. Il fixe également le montant des cotisations trimestrielles.

Cet arrêté vaut pour toute l'année et doit être pris chaque fois que l'index a varié de 20 points.

Les taux fixés ci-dessus sont basés sur un index ne dépassant pas 420 points.

Art. 9.

En vue de déterminer les droits à la pension, les cotisations versées sont transformées en points.

Chaque versement correspondant à la cotisation trimestrielle d'un assujetti principal donne droit à un point de cotisation, donnant droit à un point de pension.

Les fractions des points pouvant figurer au compte des assujettis fixés aux articles 3 et 4 sont arrondies au point supérieur ou inférieur, selon qu'elles atteignent ou non, un demi-point.

Art. 10.

Toute personne âgée de 65 ans accomplis a le droit de percevoir une pension proportionnelle au nombre total de points-cotisation figurant à son compte.

Chaque point-cotisation donne droit à l'assujetti à un point-pension dont la valeur est fixée à 150 francs. Le montant annuel de la pension est calculé en multipliant cette valeur par le nombre de points-pension, sans que le total de ces derniers puisse dépasser 320.

La valeur des points-pension varie en fonction de l'index général des prix du royaume de la manière prévue pour les points-cotisations et sera le cas échéant réadapté par le même arrêté royal.

Art. 11.

Les assujettis ont la faculté de demander l'entrée en jouissance de leur pension à partir de 55 ans. Dans ce cas la valeur du point-pension subit une réduction proportionnelle conformément à un barème établi par le Roi.

De contrôlecommissie maakt elke aanvraag samen met haar met redenen omkleed advies over aan de Nationale Compensatiekas. Deze neemt de eindbeslissing in zake dit verzoek en doet in de Pensioenkas een storting die overeenstemt met het bedrag der bijdrage waarvan zij de verzoeker heeft ontslagen.

De vrijstelling mag niet voor langer dan één jaar worden toegestaan, noch derwijze hernieuwd dat de indiener van het verzoek gedurende meer dan vijf al dan niet opeenvolgende jaren van bijdrage zou zijn ontslagen. De Koning bepaalt de modaliteiten volgens welke de van de indieners van het verzoek vereiste bewijslevering dient gedaan alsook de straffen welke op hen zullen worden toegepast in geval van onjuiste, valse of onvolledige aangiften.

Art. 8.

Het bedrag der bijdragen, zoals bij artikelen 5 en 6 bepaald, wordt verhoogd of verlaagd naargelang van de schommelingen van het algemeen indexcijfer van het Rijk.

Vóór 15 December stelt de Koning, in voorkomend geval, voor het volgend jaar het bedrag der bijdragen vast door op de bij artikelen 5 en 6 bepaalde schaal een verhogings- of verlagingspercentage toe te passen, overeenstemmend met dit waardoor het indexcijfer tijdens het voorbije jaar werd beïnvloed. Tevens stelt hij het bedrag vast der driemaandelijks bijdragen.

Dit besluit geldt voor het ganse jaar en dient genomen telkens als het indexcijfer een wijziging van 20 punten zal hebben ondergaan.

De hoger vastgestelde bedragen steunen op een indexcijfer dat 420 punten niet overschrijdt.

Art. 9.

Om de rechten op pensioen vast te stellen, worden de gestorte bijdragen in punten omgezet.

Elke storting welke met de driemaandelijks bijdrage van een hoofdbijdrageplichtige overeenstemt geeft recht op een bijdragepunt, recht gevend op een pensioenpunt.

De fracties van de punten, welke op de rekening mogen voorkomen, van de in artikelen 3 en 4 bepaalde bijdrageplichtigen, worden naar boven of onder afgerond naargelang zij al dan niet een half punt bereiken.

Art. 10.

Iedere persoon die ten volle 65 jaar oud is, zal aanspraak kunnen maken op een pensioen dat in verhouding zal zijn tot het gezamenlijk aantal bijdragepunten welke op zijn rekening voorkomen.

Elk bijdragepunt maakt de bijdrageplichtige gerechtigd op een pensioenpunt waarvan de waarde op 150 frank wordt vastgesteld. Het jaarlijks bedrag van het pensioen wordt bepaald door deze waarde te vermenigvuldigen met het aantal pensioenpunten, zonder dat het totaal dezer laatste 320 mag te boven gaan.

De waarde der pensioenpunten verandert naar verhouding van het algemene indexcijfer der prijzen van het Rijk, op de wijze voorzien voor de bijdragepunten, en wordt, gebeurlijk door hetzelfde Koninklijk besluit, heraanangepast.

Art. 11.

Het staat de bijdrageplichtigen vrij de ingenottreding van hun pensioen aan te vragen vanaf de leeftijd van 55 jaar. In dat geval ondergaat de waarde van het pensioenpunt een evenredige vermindering overeenkomstig een door de Koning vastgestelde berekeningstabel.

Art. 12.

Les assujettis qui continuent à exercer une activité professionnelle au delà de 65 ans et ne sont plus astreints au paiement de cotisation en vertu des dispositions de l'article 1er peuvent, nonobstant la poursuite de leur activité, entrer en jouissance de leur pension. Ils peuvent s'ils le préfèrent retarder la date de cette entrée en jouissance.

Dans ce cas la valeur des points-pension est majorée conformément à un barème déterminé par le Roi.

Art. 13.

Toutes les personnes ayant dépassé l'âge de 35 ans accomplis voient leur compte crédité gratuitement de 5 points-pension pour chaque année au delà de la 35e, sans que le montant total de ces points puisse dépasser 160.

Toutefois, l'octroi de points gratuits n'a lieu qu'au prorata des années pour lesquelles le bénéficiaire peut prouver qu'il remplissait les conditions prévues pour être assujetti obligatoirement à la présente loi.

Cette preuve est faite par toute voie de droit. Le Roi détermine les modalités selon lesquelles elle est administrée.

Art. 14.

La pension ou la quotité de pension correspondant aux points attribués gratuitement en vertu de l'article précédent n'est versée qu'après une enquête sur les ressources du bénéficiaire éventuel. Celles-ci sont prises en considération à concurrence des 2/3 et soustraites du montant de la pension correspondant aux points gratuits.

Par ressources, il faut entendre tous revenus quelconques à l'exception du montant de la pension qui aurait été acquise par versements de cotisations conformément à la présente loi. Le Roi détermine les modalités selon lesquelles les requérants peuvent établir le montant de leurs ressources et détermine les sanctions qui leurs sont appliquées en cas de déclarations ou de productions de pièces inexactes, incomplètes ou mensongères.

Art. 15.

En cas de décès d'un assujetti principal, sa veuve peut entrer en jouissance des 2/3 de la rente qu'il a acquise, dès l'âge de 55 ans.

Dans ce cas, le montant de la rente est déterminé conformément à un barème établi par le Roi. Dans le cas où le montant de la rente ainsi calculé n'atteindrait pas les 2/3 du montant de la pension correspondant à 160 points, la veuve peut bénéficier, moyennant enquête sur les ressources d'un complément gratuit à charge de la Caisse Nationale de Compensation. Les ressources de la veuve sont prises en considération à concurrence des 2/3 de leur montant total. Elles sont ainsi déduites du montant qui serait requis pour que la rente soit égale aux 2/3 de la contre-valeur de 160 points-pension.

Art. 16.

En cas de décès du père, ou du père et de la mère, il est versé soit à la mère, soit à la personne qui assure la charge effective des enfants, des allocations d'orphelins.

Art. 12.

De bijdrageplichtigen die na hun 65e jaar een beroeps-bedrijvigheid blijven uitoefenen en, krachtens de schikking van het eerste artikel, niet meer tot de betaling der bijdrage zijn genoopt, kunnen, niettegenstaande het voortzetten van hun werkzaamheid, het genot bekomen van hun pensioen. Indien zij zulks verkiezen, kunnen zij de datum van deze ingenottreding verdagen.

In dit geval, wordt de waarde der pensioenpunten verhoogd overeenkomstig een door de Koning vastgestelde berekeningstabel.

Art. 13.

De rekening van alle personen die meer dan volle 35 jaar oud zijn wordt kosteloos gecrediteerd met 5 pensioenpunten voor ieder jaar boven het 35^e, zonder dat het totaal van die punten meer dan 160 mag bedragen.

Evenwel, geschiedt de toekenning van kosteloze punten slechts naar rato van de jaren voor welke de recht-hebbende bewijst dat hij de gestelde voorwaarden vervulde om verplicht aan deze wet onderworpen te zijn.

Dat bewijs kan worden geleverd door alle rechtsmiddelen. De Koning bepaalt de modaliteiten volgens welke het wordt verstrekt.

Art. 14.

Het pensioen of het pensioengedeelte overeenstemmend met de punten die kosteloos worden toegekend krachtens het vorige artikel, wordt slechts gestort na onderzoek omtrent de bestaansmiddelen van de eventuele rechthebbende. Deze bestaansmiddelen worden in aanmerking genomen tot beloop van 2/3 en afgestrokken van het bedrag van het pensioen overeenstemmend met de kosteloze punten.

Onder bestaansmiddelen worden verstaan alle om het even welke inkomsten, met uitzondering van het bedrag van het pensioen dat verworven wordt door de stortingen van bijdragen in overeenstemming met deze wet. De Koning stelt de modaliteiten vast volgens welke de aanvragers het bedrag van hun inkomsten mogen vaststellen, en hij bepaalt de sancties die op hen kunnen toegepast worden in geval van onjuiste, onvolledige of bedrieglijke verklaring of overlegging van dergelijke stukken.

Art. 15.

In geval van overlijden van een hoofdbijdrageplichtige, kan zijn weduwe in het genot treden van de 2/3 van de rente die hij, van de leeftijd van 55 jaar af, heeft verworven.

In dat geval, wordt het bedrag van de rente bepaald in overeenstemming met een door de Koning vastgestelde berekeningstabel. Ingeval het bedrag van de aldus berekende rente lager is dan 2/3 van het bedrag van het pensioen overeenstemmend met 160 punten, geniet de weduwe, mits onderzoek omtrent de bestaansmiddelen, een kosteloze toeslag ten laste van de Nationale Compensatiekas. De inkomsten van de weduwe worden in aanmerking genomen tot beloop van 2/3 van het globaal bedrag er van. Zij worden aldus afgetrokken van het bedrag dat zou vereist zijn opdat de rente zou gelijk zijn aan 2/3 van de tegenwaarde van 160 pensioen-punten.

Art. 16.

In geval van overlijden van de vader, of van de vader en de moeder, worden hetzij aan de moeder, hetzij aan de persoon die de werkelijke last van de kinderen draagt, wezentoelagen uitgekeerd.

Ces allocations sont à charge de la Caisse Nationale de compensation. Leur montant et les modalités de leur octroi sont déterminés par le Roi.

Art. 17.

Il est tenu pour chaque affilié un compte individuel où le montant des cotisations transformées en points-cotisations sont portés à son crédit.

L'assujetti est toujours réputé être en règle de cotisations, lorsque le montant des points inscrits à son crédit, est égal au nombre de trimestres durant lesquels il a été assujetti à la loi.

Art. 18.

Les assujettis à la présente loi, ceux qui sont autorisés à effectuer des versements volontaires et les bénéficiaires de pension doivent être membres d'une caisse libre de pension. Ces caisses adoptent la forme d'associations sans but lucratif. Ces associations peuvent comprendre des membres effectifs et des membres adhérents. Leurs statuts fixent l'étendue de leur compétence territoriale. Elles peuvent être nationales, provinciales ou régionales.

Ces caisses de pension doivent être agréées par le Ministre qui a les Classes Moyennes dans ses attributions et par le Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale. Les conditions d'agrément des caisses ainsi que le montant et les modalités de perception des sommes destinées à couvrir les frais de gestion, sont déterminés par le Roi.

Art. 19.

Chaque caisse constitue en son sein une commission de contrôle chargée d'examiner les demandes de pension, de statuer sur leur recevabilité et de déterminer le nombre de points-pension auxquels le requérant a droit.

Toutefois, dans le cas où le requérant ne demanderait l'attribution d'aucun point gratuit, il n'y a pas lieu de soumettre sa demande à la commission de contrôle.

La pension, dans ce cas, est allouée automatiquement sur la base des points-pension correspondant aux points-cotisations.

La commission de contrôle examine également les demandes d'exonération de cotisations et transmet le dossier des requérants, avec avis, à la Caisse Nationale de Compensation.

Art. 20.

Il est créé auprès du Ministre des Affaires Economiques et des Classes Moyennes une Caisse Nationale de Compensation en vue de la pension aux professions indépendantes.

A cette caisse doivent être versés :

1. les subsides de l'Etat;
2. l'excédent des cotisations perçues sur le montant des pensions payées.

La caisse a à sa charge :

1. le versement des allocations de veuves et d'orphelins;
2. le versement de subsides aux caisses qui allouent plus de pensions qu'elles n'encaissent de cotisations;
3. le paiement, aux caisses auxquelles elles sont affiliées, des cotisations des personnes exonérées.

Le Roi détermine les modalités du fonctionnement de la Caisse Nationale de même que celles de l'attribution

Die toelagen vallen ten laste van de Nationale Compensatiekas. Het bedrag en de modaliteiten van toekenning er van worden vastgesteld door de Koning.

Art. 17.

Voor ieder aangeslotene wordt een persoonlijke rekening gehouden waarop het bedrag van zijn in punten omgezette bijdragen wordt gecrediteerd.

De bijdrageplichtige wordt steeds geacht in regel te zijn met zijn bijdragen, wanneer het bedrag van de in zijn creditrekening opgenomen punten gelijk is aan het aantal kwartalen tijdens welke hij aan de wet was onderworpen.

Art. 18.

Zij die aan deze wet onderworpen zijn, zij die gemachtigd zijn om vrijwillige storting te doen, alsmede de rechthebbenden op een pensioen moeten aangesloten zijn bij een vrije pensioenkas. Die kassen nemen de vorm aan van verenigingen zonder winstoogmerken. Zij mogen werkende leden en steunende leden tellen. In hun statuten wordt de omvang van hun plaatselijke bevoegdheid bepaald. Zij kunnen nationaal, provinciaal of gewestelijk zijn.

Die pensioenkassen moeten worden erkend door de Minister tot wiens bevoegdheid de Middenstand behoort en door de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg. De voorwaarden in zake erkenning van de kassen alsmede het bedrag en de modaliteiten in zake de inning der sommen bestemd tot bestrijding van de kosten van beheer worden vastgesteld door de Koning.

Art. 19.

Iedere kas moet in haar midden een controlecommissie oprichten die er mede belast is de pensioenaanvragen te onderzoeken, te beslissen over de ontvankelijkheid er van, en het aantal pensioen-punten bepalen waarop de aanvrager recht heeft.

Zo de aanvrager echter niet om de toekenning van gratis-punten verzoekt, bestaat er geen aanleiding toe zijn aanvraag aan de Controlecommissie te onderwerpen.

In dit geval moet het pensioen automatisch verleend worden op grondslag van de pensioenpunten die beantwoorden aan de bijdragepunten.

De Controlecommissie moet eveneens de aanvragen onderzoeken tot vrijstelling van het betalen der bijdragen, en het dossier der aanvragers, met haar advies, overmaken aan de Nationale Compensatiekas.

Art. 20.

Er wordt bij het Ministerie van Economische Zaken en Middenstand een Nationale Compensatiekas opgericht met het oog op de toekenning van een pensioen aan de zelfstandige beroepen.

Bij deze kas dienen gestort :

1. de toelagen van de Staat;
2. het overschot van de geïnde bijdragen, op het bedrag der uitbetaalde pensioenen.

Ten laste van de kas vallen :

1. de uitbetaling van de weduwen- en wezentoelagen;
2. de storting van toelagen aan de kassen die meer aan pensioenen toekennen dan zij bedragen ontvangen;
3. de uitbetaling, aan de kassen bij welke zij aangesloten zijn, van de bijdragen der vrijgestelde personen.

De Koning bepaalt de modaliteiten van de werking der Nationale Kas, alsmede die in zake toekenning van de

des subsides de l'Etat et des comptes à établir entre la dite caisse et les caisses libres agréées.

Art. 21.

L'Etat accorde sa garantie de bonne fin aux opérations de la Caisse Nationale. Il met notamment à sa disposition les sommes nécessaires à la réalisation de la compensation nationale entre les diverses caisses agréées. Le Roi propose chaque année le montant du subside accordé par l'Etat à la Caisse Nationale.

Art. 22.

Dans le cas où la Caisse Nationale dispose de fonds excédentaires, ceux-ci sont mis à la disposition du trésor public. Dans ce cas la Caisse Nationale est créditée d'un nombre de points-pension correspondant à la contre-valeur des sommes versées par elle au jour du versement. Le remboursement est fait sur la base de la contre-valeur des points-pension crédités à la Caisse Nationale telle qu'elle se trouve fixée au jour du remboursement.

Art. 23.

En aucun cas la valeur du point-cotisation ne peut dépasser 8 fois la valeur du point-pension. Dans le cas où par suite d'une modification dans la proportion entre le nombre de cotisants ou de pensionnés, le montant global des cotisations serait insuffisant pour couvrir le paiement des pensions, le complément nécessaire est à charge de l'Etat qui en fait le versement à la Caisse Nationale.

Art. 24.

Le Roi détermine les modalités de la coordination entre le régime de pension actuellement existant en faveur des assurés libres et le nouveau régime institué par la présente loi. Il règle la situation de ceux qui étant antérieurement placés sous le régime de la pension des salariés, deviennent assujettis à la présente loi et vice versa.

Le Roi détermine également les modalités d'application de la dite loi, notamment en ce qui concerne l'organisation des services de contrôle des assujettis, la procédure de recouvrement des cotisations ainsi que le montant des indemnités et amendes à charge de ceux qui se seront soustraits aux obligations qui résultent de la présente loi.

Le Roi fixe la date de l'entrée en vigueur de la présente loi.

13 novembre 1951.

Staatstoelagen, en in zake de rekeningen, aan te leggen tussen genoemde kas en de erkende vrije kassen.

Art. 21.

De Staat verleent zijn waarborg van goede afloop aan de verrichtingen van de Nationale Kas. Hij stelt onder meer tot haar beschikking de sommen, vereist tot verwezenlijking, op het nationale plan, van de compensatie tussen de verschillende erkende kassen. De Koning stelt ieder jaar het bedrag vóór van de door de Staat aan de Nationale Kas verleende toelagen.

Art. 22.

Ingeval de Nationale Kas over een overschot van gelden beschikt, worden deze ter beschikking van de Schatkist gesteld. In dit geval wordt de Nationale Kas gecrediteerd met het aantal pensioenpunten overeenstemmend met de tegenwaarde van de door haar op de dag der storting overmaakte sommen. De terugbetaling geschiedt op grondslag van de tegenwaarde der bij de Nationale Kas gecrediteerde pensioenpunten, zoals ze vastgesteld is op de dag van de terugbetaling.

Art. 23.

In geen geval kan de waarde van het bijdragepunt meer bedragen dan 8 maal de waarde van het pensioenpunt. Wanneer het globaal bedrag der bijdrage, ingevolge een wijziging in de verhouding tussen het aantal bijdrageplichtigen of gepensioneerden, ontoereikend mocht zijn om de uitbetaling der pensioenen te bestrijden, valt de nodige toeslag ten laste van de Staat, die hem bij de Nationale Kas dient te storten.

Art. 24.

De Koning stelt de modaliteiten vast in zake de samenordering tussen het pensioenregime, dat thans ten gunste van de vrij verzekerden bestaat en het nieuwe bij deze wet ingevoerde stelsel. Hij regelt eveneens de toestand van hen, die vroeger onder het regime vielen van het pensioen der loontrekkenden en der zelfstandige arbeiders en thans onder deze wet vallen, en omgekeerd.

De Koning stelt eveneens de toepassingsmodaliteiten van genoemde wet vast, o. m. wat betreft de inrichting van de diensten voor de controle der bijdrageplichtigen, de procedure tot invordering van de bijdragen alsmede het bedrag van de vergoedingen en geldboeten ten laste van hen die de verplichtingen, voortvloeiend uit deze wet, ontduiken.

De Koning stelt de datum vast waarop deze wet in werking treedt.

13 November 1951.

E. CHARPENTIER,
A. GOFFIN,
P. VAN DEN BOEYNANTS,
C. STRUYVELT,
E. MAES,
J. MERGET.